

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 10. joulukuuta 2024
(OR. en)

16776/24

Toimielinten välinen asia:
2024/0318(COD)

AGRI 878
AGRIORG 181
CODEC 2312

EHDOTUS

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	10. joulukuuta 2024
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2024) 576 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS hyvän kauppatajan vastaisista käytännöistä yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa annetun direktiivin (EU) 2019/633 täytäntöönpanosta vastaavien valvontaviranomaisten yhteistyöstä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2024) 576 final.

Liite: COM(2024) 576 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 10.12.2024
COM(2024) 576 final

2024/0318 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**hyvän kauppatavan vastaisista käytännöistä yritysten välisissä suhteissa
maataloustuote- ja elintarvikeketjussa annetun direktiivin (EU) 2019/633
täytäntöönpanosta vastaavien valvontaviranomaisten yhteistyöstä**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Direktiivissä (EU) 2019/633,¹ jäljempänä 'direktiivi', edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät valvontaviranomaiset, jotka vastaavat direktiivin 3 artiklassa säädettyjen kieltojen täytäntöönpanon valvonnasta. Valvontaviranomaiset voivat toimia joko omasta aloitteestaan tai sellaisten osapuolten esittämien valitusten perusteella, jotka ovat kärsineet hyvän kauppataivan vastaisista käytännöistä maataloustuote- ja elintarvikeketjussa.

Direktiivillä otettiin myös käyttöön valvontaviranomaisten valtuuksia koskevia sääntöjä, joilla varmistetaan, että kyseiset viranomaiset voivat tutkia hyvän kauppataivan vastaisia käytäntöjä, kerätä tietoja niistä ja antaa määräyksen sellaisen käytännön lopettamiseksi (direktiivin 6 artikla).

Direktiivissä vaaditaan lisäksi, että valvontaviranomaiset tekevät tehokkaasti yhteistyötä keskenään ja komission kanssa ja antavat toisilleen vastavuoroista apua tutkimuksissa, joilla on valtioiden rajat ylittävä ulottuvuus (direktiivin 8 artikla).

Valvontaviranomaiset kertovat, että tietojen kerääminen, kieltojen rikkomisen toteaminen sekä sakkojen ja muiden yhtä tehokkaiden seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano voi olla vaikeaa, jos ostaja on sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon. Valvontaviranomaisten mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä tällaisissa tapauksissa olisi sen vuoksi parannettava.

Valvonnan puutteiden paikkaamisella pyritään vahvistamaan viljelijöiden asemaa elintarvikeketjussa. Tämän ongelman ratkaisemiseksi komissio esitti 15. maaliskuuta 2024 pohdinta-asiakirjan, jossa se ilmoitti toimenpiteistä, joilla parannettaisiin viljelijöiden asemaa elintarvikeketjussa. Komission ilmoittamiin toimenpiteisiin kuului erillinen säädös, jolla otetaan käyttöön uusia sääntöjä direktiivin rajatylittävästä valvonnasta.

Seuraavalle Euroopan komissiolle (2024–2029) annetuissa poliittisissa suuntaviivoissa sitoudutaan vahvistamaan viljelijöiden asemaa ja suojelemaan heitä tehokkaammin hyvän kauppataivan vastaisilta käytännöiltä. Euroopan komission puheenjohtaja ilmoitti unionin tilaa käsittelevässä puheessaan 13. syyskuuta 2023 EU:n maatalouden tulevaisuutta koskevasta strategisesta vuoropuhelusta, joka käynnistettiin tammikuussa 2024 ja joka kokosi yhteen 29 merkittävää sidosryhmää Euroopan maatalouselintarvikealalta, kansalaisyhteiskunnasta, maaseutuyhteisöistä ja tiedeyhteisöstä. Vuoropuhelun loppuraportissa² peräänkuulutettiin sekä Euroopan tasolla että jäsenvaltioissa toteutettavia ennakoivia toimia, joiden avulla hyvän kauppataivan vastaisiin käytäntöihin voitaisiin puuttua paremmin.

EU:n maatalouden tulevaisuutta koskevasta strategisesta vuoropuhelusta laaditussa raportissa annettiin suosituksia tehokkaasta, tasapainoisesta ja oikeasuhteisesta kehyksestä, jolla puututaan hyvän kauppataivan vastaisiin käytäntöihin. Esiin tuotiin muiden muassa hyvän kauppataivan vastaisia käytäntöjä koskevan lainsäädännön täytäntöönpanon tehokas valvonta ja rajatylittävissä tapauksissa tehtävä valvontaviranomaisten yhteistyö, jossa hyödynnettäisiin tapauksia koskevien tutkimusten ja tietojen jakamiseen tarkoitettua yhteistä verkkoalustaa.

1 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/633, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, hyvän kauppataivan vastaisista käytännöistä yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa (EUVL L 111, 25.4.2019, s. 59, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj>).

2 [Strateginen vuoropuhelu EU:n maatalouden tulevaisuudesta.](#)

Lisäksi korostettiin, että valvontaviranomaisilla on oltava riittävät ja oikeasuhteiset resurssit lainsäädännön täytäntöönpanon valvontaan.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotuksella täydennetään direktiiviä sen varmistamiseksi, että valvontaviranomaisilla on tarvitsemansa välineet kerätä tietoja, havaita kieltojen rikkominen ja määrätä toisessa jäsenvaltiossa sijaitseville ostajille sakkoja ja muita yhtä tehokkaita seuraamuksia ja panna ne täytäntöön.

Ehdotus ei vaikuta direktiivistä parhaillaan tehtävään arviointiin, jonka komissio tekee direktiivin mukaisen oikeudellisen velvoitteensa mukaisesti, eikä sen tuloksiin.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Kuten direktiiviehdotuksen perusteluissa selitettiin, kilpailulainsäädännöllä on eri soveltamisala kuin hyvän kauppataivan vastaisia käytäntöjä koskevilla säännöillä, sillä hyvän kauppataivan vastaiset käytännöt ovat yksipuolisia toimia, joihin ei useimmissa tapauksissa liity määräävää asemaa tietyillä markkinoilla tai tällaisen aseman väärinkäyttöä.

Niinpä nyt ehdotettavat säännöt, jotka liittyvät ainoastaan direktiivin mukaisesti nimettyjä valvontaviranomaisia koskeviin toimenpiteisiin, ovat yhteensopivia EU:n kilpailusääntöjen kanssa ja täydentävät niitä.

EU on vahvistanut sääntöjä myös kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyölle,³ mutta noiden sääntöjen soveltamisala poikkeaa nyt ehdotettavista säännöistä, koska kuluttajansuojasääntöjä sovelletaan yritysten ja kuluttajien välisiin tilanteisiin eivätkä ne sellaisina kata yritysten välisiä tilanteita, vaikkakin jäsenvaltiot voivat päättää laajentaa niiden soveltamisalaa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Tämä ehdotus perustuu SEUT-sopimuksen 43 artiklan 2 kohtaan, koska sillä täydennetään direktiiviä, joka sekin perustuu SEUT-sopimuksen 43 artiklan 2 kohtaan.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Tämä ehdotus koskee hyvän kauppataivan vastaisia käytäntöjä, jotka ovat luonteeltaan valtioiden rajat ylittäviä. Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla huolehtia hyvän kauppataivan vastaisia käytäntöjä koskevien sääntöjen valvonnan rajatylittävästä puolesta etenkin tapauksissa, joissa tällaiset käytännöt vaikuttavat useampaan kuin kahteen jäsenvaltioon.

3 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2394, annettu 12 päivänä joulukuuta 2017, kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 kumoamisesta (EUVL L 345, 27.12.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj>).

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotuksella pyritään parantamaan ja lisäämään valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä. Tarkoituksena on puuttua jäsenvaltioiden oikeusjärjestyksiin edelleenkin mahdollisimman vähän. Ehdotetut tietojen keruuta ja täytäntöönpanon valvontaa koskevat säännöt eivät muuta kansallisia sääntöjä, jotka koskevat tietojen keräämistä ja täytäntöönpanotoimien hyväksymistä. Ehdotetuilla säännöillä pyritään pikemminkin varmistamaan oikeusperusta, joka mahdollistaa tietojen vaihdon ja täytäntöönpanotoimia koskevat pyynnöt, joiden osalta pyynnön vastaanottava viranomainen noudattaa oman maansa sääntöjä.

Ehdotus ei vaikuta myöskään jäsenvaltioiden hallintojärjestelmään tai menettelysääntöihin, vaan ne voivat vapaasti muotoilla järjestelmänsä, joiden mukaisesti hyvän kauppataivan vastaisia käytäntöjä koskevien sääntöjen täytäntöönpanoa valvotaan.

- **Toimintatavan valinta**

Toimintatavaksi on valittu asetus, koska ehdotettavien sääntöjen olennaisena sisältönä ovat viranomaisten välisen yhteistyössä suoraan sovellettavat järjestelyt (asetus on valittu myös tapauksissa, joissa kyse on ollut muista vastaavista EU:n tason yhteistyövälineistä, jollaisia käytetään esimerkiksi tulliasioihin,⁴ arvonlisäverotukseen,⁵ rehujen ja elintarvikkeiden valvontaan⁶ ja kuluttajansuojalainsäädäntöön⁷ liittyvässä yhteistyössä).

Jollei käytössä ole asianmukaista EU:n oikeudellista kehystä, jota sovelletaan suoraan kaikissa jäsenvaltioissa, kukin jäsenvaltio voi noudattaa erilaista lähestymistapaa vahvistaessaan sääntöjä, joita sovelletaan tietoja tai täytäntöönpanotoimia koskeviin pyyntöihin, ja asettaa valvontaviranomaisten toimille useita ehtoja. Tämä voi johtaa oikeudelliseen epävarmuuteen ja viime kädessä estää hyvän kauppataivan vastaisten käytäntöjen torjunnan rajatylittävissä tapauksissa, kuten direktiivissä säädetään.

4 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/444, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2021, tulliyhteistyötä koskevan Tulli-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1294/2013 kumoamisesta (EUVL L 87, 15.3.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/444/oj>)

5 Neuvoston asetus (EU) N:o 904/2010, annettu 7 päivänä lokakuuta 2010, hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla (EUVL L 268, 12.10.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/904/2024-01-01>)

6 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/625, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2017, virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta (virallista valvontaa koskeva asetus) (EUVL L 095, 7.4.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/2022-01-28>)

7 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2394, annettu 12 päivänä joulukuuta 2017, kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 kumoamisesta (EUVL L 345, 27.12.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/2022-01-01>)

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Kyseessä on ehdotus uudeksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi, eikä se perustu voimassa olevan lainsäädännön jälkiarviointiin tai toimivuustarkastukseen.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Aikapulan vuoksi virallista kannanottopyyntöä ei toteutettu. Sidosryhmien kanssa järjestettiin kuitenkin useita seminaareja, tapahtumia ja kokouksia, joissa ne esittivät huomautuksia, näyttöä ja ehdotuksia siitä, miten hyvän kauppataivan vastaisten käytäntöjen torjuntaa voitaisiin parantaa.

Direktiivin täytäntöönpanosta vastaavat valvontaviranomaiset kokoontuvat vähintään kerran vuodessa keskustelemaan parhaista käytännöistä, uusista tapauksista ja uusista kehityssuunnitelmista, jotka liittyvät hyvän kauppataivan vastaisiin käytäntöihin maataloustuote- ja elintarvikeketjussa, sekä vaihtavat tietoja. Komissio osallistuu näiden kokousten järjestämiseen ja on niiden yhteydessä kerännyt valvontaviranomaisten näkemyksiä rajatylittävistä täytäntöönpanosta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Vaikka kannanottopyyntöä tai julkista kuulemistakaan ei asian kiireellisyyden vuoksi järjestetty, komissio on useaan otteeseen esitellyt ehdotettuja toimenpiteitä paitsi sidosryhmille ja valvontaviranomaisille myös kahdenvälisissä kokouksissa kaikille EU:hun sijoittautuneille maataloustuote- ja elintarvikeketjuun kuuluville järjestöille, kuluttajajärjestöt mukaan lukien.

Valvontaviranomaiset ovat todenneet, että hyvän kauppataivan vastaisten käytäntöjen rajatylittävään täytäntöönpanoon liittyy haasteita. Ne ovat laatineet yhteisiä ohjeita, malleja ja menettelyitä, joilla tehostetaan toimien koordinoitua niiden välillä.

- **Vaikutustenarviointi**

Tästä ehdotuksesta ei tehty vaikutustenarviointia, koska komissiolle oli tarjolla vain vähän toimintavaihtoehtoja. Ehdotusta olisikin pidettävä täytäntöönpanovälineenä, jossa vahvistetaan jo voimassa olevat hyvän kauppataivan vastaisia käytäntöjä koskevat direktiivin mukaiset velvoitteet (joiden toteuttamiseen ei ole olemassa menettelysääntöjä) ja tehostetaan valvontaviranomaisten yhteistyötä.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Tämä ehdotus on yksi toimenpiteistä, joista ilmoitettiin 15. maaliskuuta 2024 annetussa komission pohdinta-asiakirjassa osana yksinkertaistamispakettia.

Vahvistamalla kaikkiin jäsenvaltioihin sovellettava EU:n oikeudellinen kehys varmistetaan, ettei käytössä ole erilaisia toimintamalleja, jotka voisivat heikentää oikeusvarmuutta, pitkittää menettelyjä ja aiheuttaa sekaannusta valvontaviranomaisten välisessä yhteistyössä.

Lisäksi Fit for Future -foorumissa lausunnossa todettiin, että vaikka syvempi yhdenmukaistaminen saattaakin vähentää kansallisten sääntöjen mukauttamiseen liittyvää joustovaraa, luonteeltaan rajatylittävien hyvän kauppataivan vastaisten käytäntöjen torjumiseen liittyy niin paljon haasteita, että niiden ratkaisemiseksi tarvitaan oikeudellisia sääntöjä, joita sovelletaan kaikissa jäsenvaltioissa tällaisten käytäntöjen tapauksessa.

- **Perusoikeudet**

EU on sitoutunut edistämään korkeatasoista perusoikeuksien suojelua.

Tässä ehdotuksessa kunnioitetaan EU:n perusoikeuskirjassa vahvistettuja oikeuksia. Ehdotus parantaa tavarantoimittajien mahdollisuuksia harjoittaa liiketoimintaa. Ehdotuksella pyritään huolehtimaan siitä, että asetuksessa tarkoitettujen valtuuksien käyttöön sovelletaan ostajien puolustautumisoikeuksien osalta asianmukaisia suojakeinoja, mukaan lukien oikeus tulla kuulluksi ja oikeus tehokkaasiin oikeussuojakeinoihin. Lisäksi ehdotuksessa edellytetään, että valvontaviranomaiset toteuttavat menettelynsä kohtuullisessa ajassa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutusta EU:n talousarvioon. Valvontaviranomaisten ja komission väliseen tiedonvaihtoon on tarkoitus käyttää jo käytössä olevaa verkkosivustoa.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Tämä ehdotus on ehdotus uudeksi EU:n asetukseksi, jolla täydennetään direktiiviä. Täytäntöönpanosuunnitelma sekä seuranta-, arviointi- ja raportointijärjestelyt pysyvät näin ollen samoina kuin nykyisessä kehiksessä.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ehdotuksessa on kyse EU:n asetuksesta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

1) Olisi vahvistettava valvontaviranomaisten välistä tietojenvaihtoa koskevat menettelysäännöt. Tietopyynnot on esitettävä kirjallisesti, ja niissä on mainittava asiaa koskeva direktiivin säännös sekä kansallinen lainsäädäntö. Pyynnön vastaanottavan valvontaviranomaisen on kerättävä pyydetty tiedot ja pyynnön esittävän valvontaviranomaisen käytettävä niitä kansallisen lainsäädäntönsä asettamissa rajoissa.

2) Otetaan käyttöön mahdollisuus, että pyynnön vastaanottanut valvontaviranomainen voi käyttää sille direktiivissä annettuja valtuuksia jäsenvaltionsa kansallisten sääntöjen mukaisesti.

3) Valvontaviranomaisen olisi voitava toisen valvontaviranomaisen pyynnöstä panna täytäntöön direktiivin mukaisesti hyväksytyt lopulliset päätökset, joissa määrätään sakkoja tai muita yhtä tehokkaita seuraamuksia sekä välitoimia, jäsenvaltionsa kansallisten sääntöjen mukaisesti.

4) Valvontaviranomaisten olisi avoimuuden lisäämiseksi voitava ilmoittaa päätöksistään muille valvontaviranomaisille.

5) Sen varmistamiseksi, että asetuksella perustettu keskinäisen avunannon mekanismi toteutuu, olisi vahvistettava kattavat säännöt, joiden nojalla täytäntöönpanoviranomaiset voivat kieltäytyä noudattamasta keskinäistä avunantoa koskevaa pyyntöä.

6) Olisi vahvistettava säännöt, joiden nojalla täytäntöönpanoviranomaiset voivat sopia kaikissa ilmoituksissa, pyynnöissä ja yhteydenotoissa käytettävästä kielestä, sekä säännöt,

joita sovelletaan, jos niiden välillä on erimielisyyttä, jotta vältetään sujuvan yhteistyön esteet, jotka liittyvät sovitun kielijärjestelyn puuttumiseen.

7) Hyvän kauppatavan vastaista käytäntöä, jolla on rajatylittävä luonne ja johon osallistuu vähintään kolme jäsenvaltiota, olisi tämän asetuksen mukaisesti pidettävä laajalle levinneenä hyvän kauppatavan vastaisena käytäntönä.

8) Tapauksissa, joissa on kyse laajalle levinneestä hyvän kauppatavan vastaisesta käytännöstä, asianomaisten jäsenvaltioiden valvontaviranomaisten olisi voitava antaa varoituksia, ryhtyä koordinoituihin toimiin ja nimetä koordinaattori koordinoimaan yhteistyötä niiden asianomaisten viranomaisten välillä, joiden alueella käytäntöä saatetaan harjoittaa.

9) Olisi säädettävä menettelyistä, joilla koordinoidaan laajalle levinneisiin, luonteeltaan rajatylittäviin hyvän kauppatavan vastaisiin käytäntöihin liittyviä tutkinta- ja täytäntöönpanotoimia.

10) On tarpeen luetella tapaukset, joissa asianomainen valvontaviranomainen voi päättää kieltäytyä osallistumasta koordinoituun toimeen.

11) Jotta voidaan varmistaa, että koordinoituun toimeen osallistuvilla valvontaviranomaisilla on käytettävissään kaikki viestintään, yhteistyöhön ja koordinointiin tarvittavat välineet, tässä asetuksessa olisi vahvistettava kielijärjestelyjä koskevat säännöt.

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

hyvän kauppatavan vastaisista käytännöistä yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa annetun direktiivin (EU) 2019/633 täytäntöönpanosta vastaavien valvontaviranomaisten yhteistyöstä

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 43 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2019/633³ vahvistettiin hyvän kauppatavan vastaisten käytäntöjen osalta unionin suojelun vähimmäistaso sellaisten käytäntöjen esiintymisen vähentämiseksi, jotka todennäköisesti vaikuttavat kielteisesti maatalousväestön elintasaan.
- (2) Direktiivissä (EU) 2019/633 edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät valvontaviranomaiset, jotka vastaavat direktiivissä säädettyjen kieltojen täytäntöönpanon valvonnasta. Kyseisessä direktiivissä edellytetään myös, että komissio ja kyseiset valvontaviranomaiset tekevät tiivistä yhteistyötä, jotta varmistetaan yhteinen lähestymistapa direktiivissä vahvistettujen sääntöjen soveltamiseen. Valvontaviranomaisten olisi erityisesti tarjottava toisilleen vastavuoroista apua muun muassa jakamalla tietoja ja avustamalla tutkimuksissa, joilla on valtioiden rajat ylittävä ulottuvuus.
- (3) Alueperiaatteen vuoksi valvontaviranomaiset voivat kohdata vaikeuksia tietojen keräämisessä, kieltojen rikkomisen toteamisessa sekä sakkojen ja muiden yhtä tehokkaiden seuraamusten määräämisessä ja täytäntöönpanossa, jos ostaja on sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon. Tällaiset vaikeudet vaikuttavat direktiivillä (EU) 2019/633 perustettuun täytäntöönpanojärjestelmään, joka edellyttää valvontaviranomaisten yhteistyötä, ja seurauksena voi olla epäyhtenäisyyksiä

1 EUVL C [...], [...], s. [...].

2 EUVL C , , s. .

3 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/633, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, hyvän kauppatavan vastaisista käytännöistä yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa (EUVL L 111, 25.4.2019, s. 59, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj>).

kauppatavan vastaisten käytäntöjen valvonnassa, mikä heikentää kyseisessä direktiivissä tarkoitettua maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden toimittajien suojaa. Sen vuoksi on aiheellista vahvistaa säännöt, joilla tehostetaan valvontaviranomaisten yhteistyötä rajatylittävissä tapauksissa.

- (4) Koska direktiivissä (EU) 2019/633 annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus pitää voimassa tai ottaa käyttöön tiukempia kansallisia sääntöjä hyvän kauppatavan vastaisten käytäntöjen torjumiseksi, olisi selvennettävä, että nämä säännöt eivät kuulu tämän asetuksen piiriin. Asetuksessa olisi kuitenkin annettava jäsenvaltioille mahdollisuus päättää, että niiden valvontaviranomaiset voivat käyttää tässä asetuksessa säädetyn keskinäisen avunannon mekanismin puitteissa annettua tiedonvaihtomahdollisuutta tällaisten sääntöjen osalta. Tällaisissa tapauksissa valvontaviranomaisilla olisi edelleen oltava oikeus kieltäytyä tällaisen pyynnön täyttämisestä.
- (5) Jotta voidaan varmistaa valvontaviranomaisille tämän asetuksen mukaisesti asetettujen velvoitteiden tehokas noudattaminen, valvontaviranomaisille olisi järjestettävä tarvittavat resurssit ja asiantuntemus.
- (6) Valvontaviranomaisilla olisi oltava valtuudet toimittaa toisilleen kaikki tosiseikat ja oikeudelliset seikat, luottamukselliset tiedot mukaan lukien, ja käyttää niitä todisteina kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti. Vaihdettuja tietoja saa käyttää todisteena ainoastaan direktiivissä (EU) 2019/633 vahvistettujen sääntöjen soveltamiseksi ja vain siinä asiassa, jota varten tiedot toimittanut viranomainen ne hankki.
- (7) Valvontaviranomaisilla olisi oltava niiden omalla alueella valtuudet käyttää direktiivin (EU) 2019/633 6 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettuja valtuuksia kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti muiden valvontaviranomaisten puolesta ja lukuun.
- (8) Valvontaviranomaisten olisi ilmoitettava toisilleen alueellaan esiintyneestä tai esiintyvistä luonteeltaan rajatylittävistä hyvän kauppatavan vastaisesta käytännöstä.
- (9) Valvontaviranomaisilla olisi oltava omalla alueellaan ja kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti valtuudet panna täytäntöön sakkojen tai muiden yhtä tehokkaiden seuraamusten määräämistä koskevat lopulliset päätökset tai aloittaa menettelyt niiden panemiseksi täytäntöön muiden valvontaviranomaisten puolesta ja lukuun edellyttäen, että kyseiset muut valvontaviranomaiset ovat ryhtyneet kohtuullisiin toimiin varmistaa, että ostajilla, joille määrätty sakot tai muut yhtä tehokkaat seuraamukset on määrää panna täytäntöön, ei ole riittävästi omaisuutta kyseisten muiden valvontaviranomaisten jäsenvaltioissa.
- (10) Valvontaviranomaisten olisi voitava vaihtaa ja pyytää tietoja muilta valvontaviranomaisilta esittämällä tietopyyntöjä. Näissä pyynnöissä olisi täsmennettävä, mitä tietoja kussakin tapauksessa pidetään tarpeellisina hyvän kauppatavan vastaisten käytäntöjen tutkimiseksi.
- (11) Valvontaviranomaisilla ei pitäisi olla oikeutta kieltäytyä täyttämästä tietopyyntöä tai kieltäytyä osallistumasta täytäntöönpanotoimiin, ellei ole todennäköistä, että luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppatavan vastainen käytäntö voitaisiin lopettaa keskinäisen avunannon mekanismin ulkopuolella toteutettavilla kansallisilla täytäntöönpanotoimilla ja päätöksillä. Valvontaviranomaisten olisi myös perusteltava kieltäytymisensä.
- (12) Kielijärjestelyjä koskevien menettelyllisten järjestelyjen puuttuminen voi haitata valvontaviranomaisten sujuvaa yhteistyötä. Siksi olisi vahvistettava säännöt, joiden

nojalla täytäntöönpanoviranomaiset voivat sopia kaikissa ilmoituksissa, pyynnöissä ja yhteydenotoissa käytettävästä kielestä, sekä säännöt, joita sovelletaan, jos niiden välillä on erimielisyyttä, jotta vältetään sujuvan yhteistyön esteet, jotka liittyvät siihen, ettei kielijärjestelyistä ole sovittu.

- (13) Jotta voidaan varmistaa tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa vakiolomakkeiden vahvistamiseksi tietopyyntöjä tai täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevia pyyntöjä varten. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁴ mukaisesti. Jos tällaisia komission laatimia vakiolomakkeita ei ole, valvontaviranomaisilla olisi oltava oikeus laatia tällaisia lomakkeita keskinäisen avunannon mekanismin helpottamiseksi.
- (14) Siltä varalta, että esiintyisi sellaista luonteeltaan rajatylittävää hyvän kauppataivan vastaista käytäntöä, joka vaikuttaa vähintään kolmeen jäsenvaltioon, asianomaisten valvontaviranomaisten olisi voitava antaa varoituksia, ryhtyä koordinoituihin toimiin ja nimetä koordinaattori koordinoimaan niiden viranomaisten yhteistyötä, joiden alueella käytäntöä voi esiintyä. Sen määrittämiseksi, mitä valvontaviranomaisia laajalle levinnyt luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppataivan vastainen käytäntö koskee, olisi otettava huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset näkökohdat, erityisesti ostajan sijoittautumispaikka ja niiden tavarantoimittajien sijaintipaikat, joihin kyseinen käytäntö voi vaikuttaa. Laajalle levinneiden luonteeltaan rajatylittävien hyvän kauppataivan vastaisen käytäntöjen havaitsemista olisi tuettava vaihtamalla tietoja valvontaviranomaisten välillä, kun on perusteltu syy epäillä, että tällaisia käytäntöjä esiintyy. Koordinaattorin olisi käytettävä toimivaltaansa tiiviissä yhteistyössä muiden asianomaisten valvontaviranomaisten kanssa. Kaikkien asianomaisten valvontaviranomaisten olisi myös osallistuttava tutkimukseen aktiivisesti jo sen varhaisessa vaiheessa ja annettava varoituksia komissiolle ja niille valvontaviranomaisille, joihin laajalle levinnyt luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppataivan vastainen käytäntö vaikuttaa, ja jaettava saatavillaan olevat tarvittavat tiedot tällaisista käytännöistä.
- (15) Lisäksi olisi säädettävä menettelyistä, joilla koordinoidaan laajalle levinneisiin, luonteeltaan rajatylittäviin hyvän kauppataivan vastaisiin käytäntöihin liittyviä tutkinta- ja täytäntöönpanotoimia. Koordinoituilla toimilla, joilla torjutaan laajalle levinneitä luonteeltaan rajatylittäviä hyvän kauppataivan vastaisia käytäntöjä, olisi varmistettava, että valvontaviranomaiset voivat valita sopivimmat ja tehokkaimmat välineet näiden käytäntöjen lopettamiseksi.
- (16) Olisi lueteltava tapaukset, joissa asianomainen valvontaviranomainen voi päättää kieltäytyä osallistumasta koordinoituun toimeen. Etenkään sen, että valvontaviranomaisella, jota kyseinen luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppataivan vastainen käytäntö koskee, ei ole käytettävissään tarvittavia resursseja, ei pitäisi katsoa olevan peruste kieltäytyä osallistumasta koordinoituun toimeen.
- (17) Jotta voitaisiin varmistaa, että koordinoituun toimeen osallistuvilla valvontaviranomaisilla on käytettävissään kaikki viestintään, yhteistyöhön ja

4 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

koordinointiin tarvittavat välineet, tässä asetuksessa olisi vahvistettava kielijärjestelyjä koskevat säännöt.

- (18) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa sekä jäsenvaltioiden valtiosääntöperinteessä tunnustettuja periaatteita. Tätä asetusta olisi näin ollen tulkittava ja sovellettava kyseisten oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti.
- (19) Tämän asetuksen soveltaminen ei saisi vaikuttaa rikostutkintaan ja oikeudenkäynteihin jäsenvaltioissa.
- (20) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on direktiivin (EU) 2019/633 mukaisen hyvän kauppatavan vastaisten käytäntöjen kiellon täytäntöönpanosta vastaavien valvontaviranomaisten välinen yhteistyö, koska ne eivät voi varmistaa yhteistyötä ja koordinointia yksin, vaan se voidaan sen alueellisen ja henkilöllisen soveltamisalan vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (21) Jotta valvontaviranomaisilla olisi riittävästi aikaa tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen täytäntöönpanoon, sen soveltamista olisi lykättävä yhdellä vuodella sen voimaantulosta,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

JOHDANTOSÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan tietyt säännöt, joiden mukaisesti valvontaviranomaiset, jotka niiden jäsenvaltiot ovat nimenneet vastaamaan hyvän kauppatavan vastaisten käytäntöjen harjoittamista yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa koskevan, direktiivissä (EU) 2019/633 asetetun kiellon täytäntöönpanon valvonnasta, tekevät keskenään yhteistyötä ja koordinoivat toimiaan.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan direktiivin (EU) 2019/633 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa vahvistettujen hyvän kauppatavan vastaisten käytäntöjen, jotka ovat luonteeltaan rajatylittäviä, harjoittamista yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa koskevan kiellon täytäntöönpanoon.

Tämän asetuksen 5 artiklaa sovelletaan kuitenkin myös direktiivin (EU) 2019/633 9 artiklassa tarkoitettuihin kansallisiin sääntöihin, jos jäsenvaltio niin päättää kyseisen artiklan 4 kohdan mukaisesti.

2. Tällä asetuksella ei rajoiteta niiden unionin ja kansallisten sääntöjen soveltamista, jotka koskevat kansainvälistä yksityisoikeutta ja erityisesti tuomioistuimen toimivaltaa ja sovellettavia lakeja.

3. Tällä asetuksella ei rajoiteta sellaisten toimenpiteiden soveltamista jäsenvaltioissa, jotka koskevat oikeudellista yhteistyötä siviili- ja rikosasioissa ja erityisesti neuvoston päätöksellä 2008/976/YOS⁵ perustetun Euroopan oikeudellisen verkoston toimintaa.

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan direktiivin (EU) 2019/633 2 artiklassa tarkoitettuja määritelmiä. Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) 'valvontaviranomaisella' kansallista viranomaista tai kansallisia viranomaisia, jotka jäsenvaltio on nimennyt direktiivin (EU) 2019/633 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- b) 'pyynnön esittävällä valvontaviranomaisella' valvontaviranomaista, joka esittää keskinäistä avunantoa koskevan pyynnön;
- c) 'pyynnön vastaanottavalla valvontaviranomaisella' valvontaviranomaista, joka ottaa vastaan keskinäistä avunantoa koskevan pyynnön;
- d) 'luonteeltaan rajatylittävällä hyvän kauppatavan vastaisella käytännöllä' mitä tahansa direktiivissä (EU) 2019/633 tarkoitettua hyvän kauppatavan vastaista käytäntöä, jossa on osallisena yksi tavarantoimittaja ja yksi ostaja, jotka sijaitsevat eri jäsenvaltioissa;
- e) 'laajalle levinneellä luonteeltaan rajatylittävällä hyvän kauppatavan vastaisella käytännöllä' mitä tahansa direktiivissä (EU) 2019/633 tarkoitettua hyvän kauppatavan vastaista käytäntöä, joka vaikuttaa vähintään kolmeen jäsenvaltioon;
- f) 'lopullisella päätöksellä' päätöstä, johon ei voida tai ei enää voida hakea muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin.

II LUKU

RESURSSIT JA ASIAANTUNTEMUS

4 artikla

RESURSSIT JA ASIAANTUNTEMUS

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaisilla on tämän asetuksen soveltamiseen tarvittavat resurssit ja asiantuntemus.

III LUKU

KESKINÄISEN AVUNANNON MEKANISMI

5 artikla

Tietopyynnot

1. Pynnön vastaanottavan valvontaviranomaisen on pyynnön esittävän valvontaviranomaisen pyynnöstä viipymättä ja 60 päivän kuluessa, jollei toisin sovita, toimitettava pyynnön

⁵ Neuvoston päätös 2008/976/YOS, tehty 16 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan oikeudellisesta verkostosta (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 130, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/976/oj>).

esittävälle valvontaviranomaiselle pyydetty tiedot sen toteamiseksi, onko pyynnön esittävän valvontaviranomaisen jäsenvaltiossa esiintynyt tai esiintyykö siellä luonteeltaan rajatylittävää hyvän kauppatavan vastaista käytäntöä.

2. Kun pyynnön esittävä valvontaviranomainen lähettää tietopyynnön pyynnön vastaanottavalle valvontaviranomaiselle, sen on ilmoitettava oikeusperustaksi tämä asetus, kansallinen lainsäädäntö, jolla direktiivi (EU) 2019/633 saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja direktiivin (EU) 2019/633 vastaavat säännökset ja pyynnön tarkoitus sekä täsmennettävä, mitä tietoja tarvitaan.

3. Pynnön vastaanottavan valvontaviranomaisen on kerättävä pyydetty tiedot ja pyynnön esittävän valvontaviranomaisen käytettävä niitä kansallisen lainsäädäntönsä asettamissa rajoissa.

4. Jäsenvaltiot voivat päättää, että valvontaviranomaiset voivat hyödyntää tässä artiklassa tarkoitettuja mahdollisuuksia direktiivin (EU) 2019/633 9 artiklassa tarkoitettujen kansallisten sääntöjen osalta.

Jos pyynnön esittävä valvontaviranomainen hyödyntää 1 alakohdassa säädettyä mahdollisuutta, pyynnön vastaanottava valvontaviranomainen voi kieltäytyä toimittamasta tietoja, jolloin sen on ilmoitettava kieltäytymisen syyt.

6 artikla

Täytäntöönpanotoimia koskevat pyynnot

1. Pynnön vastaanottavan valvontaviranomaisen on pyynnön esittävän valvontaviranomaisen pyynnöstä ja puolesta käytettävä direktiivin (EU) 2019/633 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa säädettyjä valtuuksia jäsenvaltionsa kansallisten sääntöjen mukaisesti.

2. Kun pyynnön vastaanottava valvontaviranomainen käyttää direktiivin (EU) 2019/633 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa säädettyjä valtuuksia pyynnön esittävän valvontaviranomaisen pyynnöstä ja puolesta, pyynnön esittävän valvontaviranomaisen virkamiehillä ja muilla sen valtuuttamilla tai nimittämällä henkilöillä on oltava lupa olla mukana ja avustaa pyynnön vastaanottavan valvontaviranomaisen toimissa sen virkamiesten valvonnassa.

3. Pynnön vastaanottavan valvontaviranomaisen on säännöllisesti ilmoitettava pyynnön esittävälle valvontaviranomaiselle toteutetuista toimista ja toimenpiteistä sekä toimista ja toimenpiteistä, joita se aikoo toteuttaa.

7 artikla

Sakkojen tai muiden yhtä tehokkaiden seuraamusten ja välitoimien määräämistä koskevien päätösten täytäntöönpanoa koskevat pyynnot

1. Pynnön vastaanottavan valvontaviranomaisen on pyynnön esittävän valvontaviranomaisen pyynnöstä pantava kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti täytäntöön lopulliset päätökset, joissa määrätään sakkoja tai muita yhtä tehokkaita seuraamuksia ja välitoimia, jotka on hyväksytty direktiivin (EU) 2019/633 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan e alakohdan mukaisesti.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan ainoastaan siinä tapauksessa, että pyynnön esittävä valvontaviranomainen on omalla alueellaan toteuttamillaan kohtuullisilla toimilla todennut,

että ostajalla, jolle määrätty sakko ja muut seuraamukset ja välitoimet ovat täytäntöönpanokelpoisia, ei ole riittävästi omaisuutta kyseisen jäsenvaltion alueella.

3. Pyynnön esittävä valvontaviranomainen voi pyytää vain lopullisen päätöksen täytäntöönpanoa.

4. Sakkojen, muiden yhtä tehokkaiden seuraamuksien ja välitoimien täytäntöönpanon määräaikoja koskevissa kysymyksissä sovelletaan pyynnön vastaanottavan valvontaviranomaisen jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä.

8 artikla

Ilmoitusmekanismi

Kun valvontaviranomainen on tehnyt päätöksen, jossa todetaan, että sen jäsenvaltiossa esiintyy luonteeltaan rajatylittävää hyvän kauppataivan vastaista käytäntöä, sen on kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä ilmoitettava siitä kaikille muille valvontaviranomaisille.

9 artikla

Keskinäistä avunantoa koskeviin pyyntöihin liittyvä menettely

1. Kun pyynnön esittävä valvontaviranomainen esittää keskinäistä avunantoa koskevan pyynnön, sen on annettava kaikki asiaan liittyvät tiedot, jotka pyynnön vastaanottava valvontaviranomainen tarvitsee voidakseen täyttää pyynnön, mukaan lukien tiedot, jotka ovat saatavilla ainoastaan pyynnön esittävän valvontaviranomaisen jäsenvaltiossa.

2. Keskinäistä avunantoa koskevat pyynnot ja kaikki niihin liittyvä viestintä on tehtävä kirjallisesti vakiolomakkeita käyttäen.

10 artikla

Kieltäytyminen keskinäistä avunpyyntöä koskevan pyynnön täyttämisestä

1. Pynnön vastaanottava valvontaviranomainen voi kieltäytyä täyttämästä 5 artiklan mukaista tietopyyntöä, jos yksi tai useampi seuraavista ehdoista täyttyy:

a) pyynnön esittävän valvontaviranomaisen kuulemisen perusteella on käynyt ilmi, että pyynnön esittävä valvontaviranomainen ei tarvitse pyydettyjä tietoja voidakseen selvittää, onko luonteeltaan rajatylittävää hyvän kauppataivan vastaista käytäntöä esiintynyt tai esiintyykö sitä;

b) pyynnön vastaanottavan valvontaviranomaisen tai pyynnön esittävän valvontaviranomaisen jäsenvaltion viranomaiset ovat jo aloittaneet rikostutinnan tai oikeuskäsittelyn samaa ostajaa vastaan samasta hyvän kauppataivan vastaisesta käytännöstä.

2. Pynnön vastaanottava valvontaviranomainen voi kieltäytyä täyttämästä 6 ja 7 artiklan mukaista täytäntöönpanotoimia koskevaa pyyntöä pyynnön esittävää valvontaviranomaista kuultuaan, jos yksi tai useampi seuraavista ehdoista täyttyy:

a) rikostutkinta tai oikeuskäsittely on jo aloitettu tai pyynnön vastaanottavan valvontaviranomaisen jäsenvaltion oikeusviranomaisilla on tuomio tai tuomioistuimessa tehty sovinto samasta hyvän kauppataivan vastaisesta menettelystä;

b) pyynnön vastaanottavan valvontaviranomaisen jäsenvaltiossa on jo aloitettu tarvittavien täytäntöönpanovaltuuksien käyttö tai annettu hallintopäätös samasta unionin sisäisestä rikkomuksesta samaa elinkeinonharjoittajaa vastaan saman hyvän kauppataivan vastaisen käytännön lopettamiseksi nopeasti ja tehokkaasti;

c) pyynnön esittävän valvontaviranomaisen jäsenvaltion viranomaiset ovat jo aloittaneet rikostutkinnan tai oikeuskäsittelyn samaa ostajaa vastaan samasta hyvän kauppataivan vastaisesta käytännöstä;

d) pyynnön esittävä valvontaviranomainen ei ole toimittanut 5 artiklan mukaisesti tarvittavia tietoja.

3. Pynnön vastaanottavan viranomaisen on ilmoitettava pyynnön esittäville viranomaiselle ja komissiolle, jos se kieltäytyy noudattamasta keskinäistä avunantoa koskevaa pyyntöä, ja esitettävä kieltäytymisen perustelut.

11 artikla

Kielijärjestelyt

1. Asianomaisten valvontaviranomaisten on sovittava kielistä, joita ne käyttävät tämän luvun soveltamisalaan kuuluvissa keskinäisen avunannon mekanismiin liittyvissä pyynnöissä, ilmoituksissa ja kaikessa muussa viestinnässä.

2. Jos asianomaiset valvontaviranomaiset eivät pääse asiasta sopimukseen, keskinäistä avunantoa koskevat pyynnot on toimitettava pyynnön esittävän valvontaviranomaisen jäsenvaltion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä ja niihin on vastattava pyynnön vastaanottavan valvontaviranomaisen jäsenvaltion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä.

12 artikla

Täytäntöönpanovalta

Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan vakiolomakkeet 9 artiklan 2 kohdan mukaisia keskinäistä avunantoa koskevia pyyntöjä varten.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 21 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

IV LUKU

LAAJALLE LEVINNEITÄ LUONTEELTAAN RAJATYLITTÄVIÄ HYVÄN KAUPPATAVAN VASTAISIA KÄYTÄNTÖJÄ KOSKEVAT TUTKINTA- JA TÄYTÄNTÖÖNPANOMEKANISMIT

13 artikla

Koordinoidun toimen käynnistäminen ja koordinaattorin nimeäminen

1. Jos on perusteltu syy epäillä, että käytössä voi olla laajalle levinnyt luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppataivan vastainen käytäntö, asianomaisten valvontaviranomaisten on käynnistettävä koordinoitu toimi, joka perustuu niiden väliseen sopimukseen. Koordinoidun toimen käynnistämisestä on ilmoitettava komissiolle viipymättä.

2. Valvontaviranomaisten, joita laajalle levinnyt luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppataivan vastainen käytäntö koskee, on nimettävä jokin valvontaviranomainen koordinaattoriksi.

3. Valvontaviranomaisten, joita laajalle levinnyt luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppataivan vastainen käytäntö koskee, on toteutettava asianmukaisia tutkintatoimia käytettävissään

olevien tietojen perusteella. Niiden on ilmoitettava tällaisten tutkimusten tuloksista muille valvontaviranomaisille 19 artiklan mukaisesti.

4. Valvontaviranomaisen on osallistuttava koordinoituun toimeen, jos tämän koordinoitun toimen aikana käy selville, että laajalle levinnyt luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppataivan vastainen käytäntö koskee kyseistä valvontaviranomaista.

5. Sen vahvistamiseksi, että laajalle levinnyt luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppataivan vastainen käytäntö koskee valvontaviranomaista, on otettava huomioon kaikki tekijät ja erityisesti

a) ostajien sijoittautumisjäsenvaltiot;

b) niiden tavarantoimittajien sijoittautumisjäsenvaltiot, joihin hyvän kauppataivan vastaiset käytännöt voivat vaikuttaa.

14 artikla

Perusteet kieltäytyä osallistumasta koordinoituun toimeen

1. Valvontaviranomainen voi kieltäytyä osallistumasta koordinoituun toimeen ainoastaan seuraavissa tilanteissa:

a) kyseisen valvontaviranomaisen jäsenvaltiossa on jo aloitettu rikostutkinta tai oikeuskäsittely, annettu tuomio tai saavutettu sovinto tuomioistuimessa samasta hyvän kauppataivan vastaisesta käytännöstä saman ostajan osalta;

b) valvontaviranomainen on aloittanut tutkimukset jo ennen 19 artiklassa tarkoitetun varoituksen antamista tai kyseisen valvontaviranomaisen jäsenvaltiossa on annettu hallintopäätös samasta hyvän kauppataivan vastaisesta menettelystä saman ostajan osalta kyseisen laajalle levinneen luonteeltaan rajatylittävän hyvän kauppataivan vastaisen käytännön lopettamiseksi;

c) kyseistä laajalle levinnyttä luonteeltaan rajatylittävää hyvän kauppataivan vastaista käytäntöä ei ole esiintynyt kyseisen valvontaviranomaisen jäsenvaltiossa, eikä tämän valvontaviranomaisen siksi tarvitse vahvistaa täytäntöönpanotoimia.

2. Jos valvontaviranomainen päättää olla osallistumatta koordinoituun toimeen, sen on viipymättä ilmoitettava päätöksestään komissiolle ja muille valvontaviranomaisille, joita laajalle levinnyt luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppataivan vastainen käytäntö koskee, esitettävä päätöksensä perustelut ja toimitettava tarvittavat todistusasiakirjat.

15 artikla

Koordinoituihin toimiin sisältyvät tutkintatoimet

1. Koordinoituun toimeen osallistuvien valvontaviranomaisten on varmistettava, että tutkinnat ja tarkastukset toteutetaan koordinoitusti. Niiden on pyrittävä toteuttamaan tutkinnat ja tarkastukset sekä soveltamaan kansallisen prosessioikeuden sallimissa puitteissa välitoimia samanaikaisesti toistensa kanssa.

2. Koordinoituun toimeen osallistuvien valvontaviranomaisten on esitettävä tutkinnan tulokset ja laajalle levinneen luonteeltaan rajatylittävän hyvän kauppataivan vastaisen käytännön arviointi yhteisessä kannassa, johon sisältyy tiivistelmä tehdyistä kansallisista päätöksistä.

3. Koordinoituun toimeen osallistuvien valvontaviranomaisten on julkaistava yhteinen kanta tai osia siitä verkkosivustoillaan ja ilmoitettava julkaisemisesta komissiolle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2016/943⁶ säädettyjen luottamuksellisuutta sekä salassapitovelvollisuutta ja liikesalaisuutta koskevien sääntöjen soveltamista.

16 artikla

Koordinoituihin toimiin sisältyvät täytäntöönpanotoimet

1. Valvontaviranomaisten, joita koordinoitu toimi koskee, on toteutettava lainkäyttöalueellaan kaikki tarvittavat direktiivin (EU) 2019/633 6 artiklan mukaiset täytäntöönpanotoimet laajalle levinneestä luonteeltaan rajatylittävästä hyvän kauppataivan vastaisesta käytännöstä vastaavaa ostajaa vastaan kyseisen hyvän kauppataivan vastaisen käytännön lopettamiseksi.

2. Valvontaviranomaisten on toteutettava 1 kohdan mukaiset täytäntöönpanotoimet jäsenvaltionsa kansallisten sääntöjen mukaisesti ja koordinoitusti, jotta laajalle levinnyt luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppataivan vastainen käytäntö lopetetaan. Koordinoituun toimeen osallistuvien valvontaviranomaisten on pyrittävä toteuttamaan täytäntöönpanotoimia samanaikaisesti niissä jäsenvaltioissa, joita kyseinen laajalle levinnyt luonteeltaan rajatylittävä rikkomus koskee.

17 artikla

Koordinoidun toimen lopettaminen

1. Koordinoitu toimi lopetetaan, jos koordinoituun toimeen osallistuvat valvontaviranomaiset katsovat, että laajalle levinnyt luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppataivan vastainen käytäntö on lopetettu kaikissa asianomaisissa jäsenvaltioissa tai että tällaista käytäntöä ei ole harjoitettu.

2. Edellä 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun koordinaattorin on tarvittaessa ilmoitettava koordinoidun toimen lopettamisesta koordinoituun toimeen osallistuvien jäsenvaltioiden valvontaviranomaisille viipymättä.

18 artikla

Koordinaattorin tehtävä

1. Edellä olevan 13 artiklan mukaisesti nimettävän koordinaattorin tehtävänä on erityisesti

a) varmistaa, että kaikki asianomaiset valvontaviranomaiset saavat hyvissä ajoin asianmukaiset tiedot tutkintatoimien tai täytäntöönpanotoimien edistymisestä ja tiedon kaikista suunnitteilla olevista toimista ja toimenpiteistä, jotka on tarkoitus hyväksyä;

b) koordinoida ja seurata tämän asetuksen mukaisia asianomaisten valvontaviranomaisten tutkintatoimia;

c) koordinoida valmisteluja ja jakaa kaikki tarvittavat asiakirjat asianomaisten valvontaviranomaisten kesken;

6 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/943, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2016, julkistamattoman taitotiedon ja liiketoimintatiedon (liikesalaisuuksien) suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä ja ilmaisemiselta (EUVL L 157, 15.6.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj>).

- d) pitää yhteyttä ostajaan ja muihin tutkintatoimien tai tapauksen mukaan täytäntöönpanotoimien osapuoliin, ellei asianomaisten valvontaviranomaisten ja koordinaattorin kesken ole toisin sovittu;
- e) soveltuviissa tapauksissa koordinoida asianomaisten valvontaviranomaisten toteuttamia arviointi-, kuulemis- ja seurantatoimia sekä muita tarvittavia toimia, jotka ovat tarpeen asianomaisen ostajan ehdottamien sitoumusten toteuttamista varten;
- f) soveltuviissa tapauksissa koordinoida asianomaisten valvontaviranomaisten hyväksymiä täytäntöönpanotoimia;
- g) koordinoida asianomaisten valvontaviranomaisten esittämiä III luvussa tarkoitettuja keskinäistä avunantoa koskevia pyyntöjä.

2. Koordinaattori ei ole vastuussa asianomaisten valvontaviranomaisten toimista tai laiminlyönneistä niiden käyttäessä direktiivin (EU) 2019/633 6 artiklassa ja tässä asetuksessa vahvistetuissa säännöissä tarkoitettuja valtuuksiaan.

19 artikla

Varoitukset

1. Jos valvontaviranomaisella on epäily laajalle levinneen luonteeltaan rajatylittävän hyvän kauppataivan vastaisen käytännön harjoittamisesta, sen on viipymättä annettava komissiolle ja muille valvontaviranomaisille siitä varoitus.
2. Valvontaviranomaisen on 1 kohdassa tarkoitetun varoituksen yhteydessä annettava tietoja epäilystä tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvasta laajalle levinneestä luonteeltaan rajatylittävästä hyvän kauppataivan vastaisesta kaupan käytännöstä, seuraavat tiedot mukaan luettuina:
 - a) kuvaus laajalle levinneestä luonteeltaan rajatylittävästä hyvän kauppataivan vastaisesta käytännöstä;
 - b) yksityiskohtaiset tiedot laajalle levinneen luonteeltaan rajatylittävän hyvän kauppataivan vastaisen käytännön sisällöstä;
 - c) jäsenvaltiot, joita laajalle levinnyt luonteeltaan rajatylittävä hyvän kauppataivan vastainen käytäntö koskee tai saattaa koskea;
 - d) ostaja tai ostajat, joita epäillään laajalle levinneen luonteeltaan rajatylittävän hyvän kauppataivan vastaisen käytännön harjoittamisesta;
 - e) asianomainen käytäntö, jota pidetään hyvän kauppataivan vastaisena direktiivin (EU) 2019/633 nojalla ja kansallisessa lainsäädännössä;
 - f) oikeudenkäyntimenettelyjen, täytäntöönpanotoimien tai muiden laajalle levinneen luonteeltaan rajatylittävän hyvän kauppataivan vastaisen käytännön perusteella toteutettujen toimenpiteiden kuvaus, ajankohdat ja kesto ja tila;
 - g) oikeudenkäyntimenettelyjen ja muiden toimenpiteiden toteuttamisesta vastaavat valvontaviranomaiset.
3. Varoituksen antaessaan valvontaviranomainen voi pyytää muiden jäsenvaltioiden valvontaviranomaisia tarkistamaan asianomaisten valvontaviranomaisten käytettävissä olevien tai vaivatta saatavilla olevien tietojen perusteella, esiintyykö samoja laajalle levinneitä luonteeltaan hyvän kauppataivan vastaisia käytäntöjä myös näiden muiden jäsenvaltioiden

alueella tai onko näissä muissa jäsenvaltioissa jo toteutettu täytäntöönpanotoimia tällaisia käytäntöjä vastaan. Kyseisten muiden jäsenvaltioiden valvontaviranomaisten on vastattava pyyntöön viipymättä.

20 artikla

Kielijärjestelyt

1. Asianomaisten toimivaltaisten valvontaviranomaisten on sovittava kielistä, joita ne käyttävät tämän luvun soveltamisalaan kuuluviin koordinoituihin toimiin liittyvissä ilmoituksissa sekä kaikessa muussa viestinnässä.
2. Jos asianomaiset valvontaviranomaiset eivät pääse asiasta sopimukseen, ilmoitukset ja muut viestit lähetetään sen jäsenvaltion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä, joka laatii ilmoituksen tai muun viestin.

V LUKU

MENETTELYSÄÄNNÖKSET

21 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013⁷ 229 artiklalla perustettu maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

VI LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

22 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan [...] päivästä [...]kuuta [...] [+ 1 vuosi sen hyväksymisestä].

7 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja